Walldén

24.9.2026

420/04.01.00/2026

Työelämä- ja tasa-arvolautakunta
TyV@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kokous torstai 01.10.2026 klo 12.15

Asia: HE 134/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 46 a §:n, työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 76 §:n muuttamisesta

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi sääntelyä, joka koskee lääkärin ilmoitusvelvollisuutta, mikäli hän perustellusti toteaa tai epäilee potilaalla ammattitautia tai muuta työperäistä sairautta. Tällä hetkellä lääkäri tekee ilmoituksen työsuojeluviranomaiselle, joka toimittaa ilmoituksen Työterveyslaitokselle.

Terveydenhuollon tietojärjestelmien kehitys mahdollistaa sääntelyn muuttamisen siten, että työsuojeluviranomainen saa lääkärin ilmoituksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023) tarkoitetun kysely- ja välityspalvelun avulla. Esityksen mukaan Työterveyslaitos saisi työsuojeluviranomaiselle ilmoitettuja tietoja terveydenhuollon palvelunantajilta tiedonsaantioikeudella. Kansaneläkelaitos voisi toteuttaa Työterveyslaitoksen tiedonsaantioikeuden terveydenhuollon palvelunantajien puolesta keskitetysti valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin tallennettujen tietojen osalta.

Esitysluonnoksen tavoitteena on, että sääntely vastaisi terveydenhuollon tietojärjestelmien kehitystä, ilmoitusten määrät lisääntyisivät ja sitä kautta myös työpaikkojen työolosuhteet paranisivat. KT pitää ilmoitusmenettelyn sujuvoittamista terveydenhuollon tietojärjestelmien kehityksen mahdollistamalla tavalla kannatettavana. Esitysluonnoksen tavoite työolosuhteiden turvallisuuden ja terveellisyyden parantamisesta on myös tärkeä.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös, että lääkärin ilmoitusvelvollisuus koskisi jatkossa vain ammattitauteja. Työolosuhteiden parantamisen vuoksi lääkärillä olisi kuitenkin edelleen oikeus ilmoittaa muistakin työperäisistä sairauksista. KT pitää tätä rajausta perusteltuna. Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan myös muita päivityksiä selventämään ilmoitusvelvollisuutta. KT pitää ilmoitusvelvollisuuden selventämistä kannatettavana. Esitysluonnoksessa todetaan, että ilmoitusten määrä on laskenut viime vuosina merkittävästi. Syyksi esitetään muun muassa lääkäreiden tietämättömyyttä ilmoitusvelvollisuudesta. Tarve tehdä ilmoitus tulee lääkäriä kohden myös suhteellisen harvoin, joten rutiinia ilmoituksen tekemiseen ei välttämättä ole.

Lausuntopalautteessa suurimman huomion sai tietojärjestelmien kehitystarve ja kustannukset sekä tarve tiedottaa ja kouluttaa laki- ja tietojärjestelmämuutoksista. Tätä myös KT on pitänyt tärkeänä jo 2.4.2026 antamassaan lausunnossa

(VN/29443/2025). Esitysluonnoksen mukaan tiedotus- ja koulutustarpeisiin ei voida vastata hallituksen esityksessä, mutta näiden tärkeys on tunnustettu. KT:n mukaan vähintäänkin riittävä ohjeistaminen on tärkeää paitsi työolosuhteiden parantamisen kannalta myös siksi, että ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta lääkäri voi syyllistyä työsuojelurikkomukseen. KT pitää kannatettavana esitettyä lain voimaantulon myöhentämistä 7.1.2030 saakka. KT pitää hyvänä myös sitä, että erillisistä siirtymäajoista luovuttiin selkeyden vuoksi.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

työelämän kehittämisen asiantuntija Marjaana Walldén